

Львівському історичному музеї та за підтримки платформи Artivive, яка поєднує цифрових митців і традиційні галереї [4, с. 60].

Варто зазначити, попри переваги, впровадження AR пов'язане з низкою викликів: потребою у високих фінансових витратах, навчанні персоналу, підтримці технічної інфраструктури та цифровій грамотності глядачів [3, р. 2]. Однак з огляду на динаміку розвитку технологій, доступність обладнання та зростання цифрової культури, ці бар'єри поступово зменшуються.

Отже, доповнена реальність — це не лише технічне нововведення, а й інструмент зміни музейної парадигми. Вона сприяє трансформації музею з місця зберігання артефактів у простір взаємодії, діалогу, пізнання та натхнення. Використання AR — це шлях до підвищення залучення глядачів, оновлення музейної комунікації та формування сучасного культурного середовища.

Список використаних джерел

1. Зозуля А. В. (2021). Доповнена реальність у культурному просторі: перспективи для музеїв. *Культура та мистецтво в сучасному світі*, 22, 45–52.
2. Чекарь В. О. (2020). Використання технологій AR у музейній справі. *Вісник ХДАДМ*, №4, 110–117.
3. Кононенко І. В. (2020). Цифрові технології в музеї: виклики та можливості. *Історико-культурна спадщина: збереження, доступ, використання*, №1, 87–93.
4. Федорченко Н. В. (2021). Інноваційні практики музейної комунікації: цифровізація та гейміфікація. *Музейний вісник*, №22, 57–65.
5. Hornecker E., Stifter M. (2006). Learning from interactive museum installations about interaction design for public settings. *OZCHI '06: Proceedings of the 18th Australia conference on Computer-Human Interaction*, 135–142.

КОЛІР ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ В СУЧАСНОМУ ВІЗУАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ

Михальчук О., здобувач вищої освіти

*Черняк Д.С., кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри
сценічного мистецтва і культури*

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: колір, візуальна комунікація, візуальне мистецтво, візуальна культура.

В епоху цифрових технологій зростає роль візуальної комунікації та дослідження кольору як психологічного інструменту впливу на емоційне та когнітивне сприйняття індивіда, його настрій, концентрацію уваги тощо. Колір дозволяє формувати естетичну цілісність образів,

підкреслювати концепцію творів, створювати візуальні наративи, моделювати колористичні рішення для досягнення бажаного психо-емоційного впливу.

Роль кольору у візуальній культурі сучасного суспільства досліджується в межах психології, дизайну, культурології, мистецтвознавства, маркетингу. Сприйняття кольору залежить від культурного контексту, індивідуальних особливостей, емоційного стану, досвіду людини. Різні кольори можуть викликати різні емоційні стани та асоціації. Наприклад червоний асоціюється з енергією, пристрастю, у візуальному мистецтві часто використовується для акцентування уваги або створення напруженої атмосфери. Синій колір асоціюється зі спокоєм, стабільністю, впевненістю; зелений символізує гармонію, здоров'я, екологічність; жовтий – тепло, оптимізм, радість тощо.

Особливу увагу візуальна культура надає контекстуальному значенню кольору. Слід наголосити, що різні культури надають одним і тим самим кольорам різного символічного значення. Символіка кольорів формується під впливом історичних, релігійних і культурних обставин.

Знання особливостей впливу кольору на особистість дозволяє візуальним комунікаторам – митцям, дизайнерам, ілюстраторам, фотографам, арт-терапевтам, спеціалістам в сфері реклами, маркетингу, ефективно використовувати колір у мистецьких і соціокультурних проєктах та практиках, встановлювати глибокий емоційний зв'язок з аудиторією, формувати цілісне естетичне середовище та здійснювати оптичну корекцію простору, посилювати комунікативну ефективність робіт тощо.

Колір може впливати не лише на настрій, але й на фізіологічні реакції та використовуватися як засіб терапії, впливу на психологічне самопочуття людини. Наприклад, у сфері праці було встановлено, що кольорове оформлення робочих місць може як стимулювати, так і гальмувати продуктивність праці. Червоний колір збуджує нервову систему, але при тривалому впливі викликає втоми. Синій сприяє зниженню втоми та рекомендований для використання у приміщеннях з підвищеним фізичним навантаженням. Зелений - сприяє розслабленню та створює комфортний емоційний фон.

Усвідомлене застосування кольору дозволяє не лише посилити емоційний вплив візуального образу, а й точніше донести ідею або концепцію твору, створити необхідну атмосферу через колористичну гармонію чи контраст.

Колір для сучасних митців стає самостійним об'єктом дослідження, дозволяє експериментувати з сприйняттям аудиторією, емоційною реакцією та символічним наповненням. Саме колір у різних видах візуального мистецтва (живописі, фотографії, графічному дизайні) формує емоційне тло, підкреслює сенси, викликає асоціації та впливає на

сприйняття аудиторії. Сучасне мистецтво дедалі активніше переосмислює роль кольору у творчому процесі - зокрема, в умовах переходу від традиційних форм образотворчого мистецтва до цифрових медіа.

АРТ-ТЕРАПІЯ У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ

Дудка Д., здобувач вищої освіти

*Черняк Д.С., кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри
сценічного мистецтва і культури*

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: арт-терапія, мистецтво, ментальне здоров'я, терапевтичний ресурс.

В умовах швидких, кардинальних суспільних змін, травмуючого колективного та особистого досвіду, екзистенційної невизначеності, збільшення психоемоційного навантаження на особистість, зростає потреба в пошуку гуманістичних форм підтримки, які забезпечать емоційне відновлення, внутрішню опору та створення простору для творчого вираження особистості. Саме мистецтво може виступати терапевтичним ресурсом для смислового відновлення в умовах воєнного та післявоєнного періоду, формою підтримки ментального здоров'я, збереження внутрішньої цілісності особистості, створює простір для надії та співпереживання.

Дослідники трактують мистецтво як механізм символічної комунікації, що здатен транслювати глибинні смисли, колективний досвід та цінності, зберігати ідентичність та внутрішню рівновагу, фактор культурного зцілення.

В різних культурних традиціях, в різні історичні епохи мистецтво розглядалось як засіб впливу на внутрішній світ людини не лише у сенсі естетичного насолодження, а як чинник духовного очищення, емоційного відновлення та морального вдосконалення. Діалог особистості з культурним текстом мобілізує пам'ять, уяву, моральну чутливість, співчуття, дозволяє осмислити та інтегрувати власні емоції в нову смислову структуру.

Мистецтво є простором для глибинного самопізнання, особливо в умовах кризи, переходу від хаосу до впорядкованості, від фрагментарності до цілісності, від стражання до нового бачення себе у світі.

З найдавніших часів мистецтву приписували здатність зцілювати. В первісній культурі ритуальні танці, пісні, малюнки на стінах в печерах виконували не лише естетичну, а й сакральну інтегруючу функцію. Через образ, ритм, дію людина виражала свої страхи, сподівання, просила захисту, намагалась вплинути на хід подій.